

DIRUT
•sustainability•creativity•

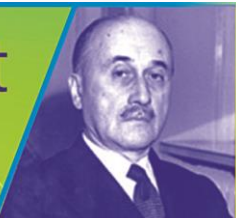
Лекція № 9

«Забезпечення конституційних, цивільних та трудових прав учасників правовідносин у сфері сільського зеленого туризму в Україні»

Викладач: доц., к.ю.н. Омелянчик Сергій
Володимирович

Jean Monnet
Programme

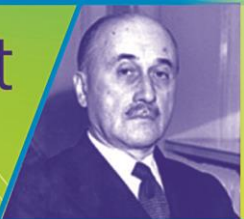

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

План

- 1.Права та обов'язки суб'єктів туристичної діяльності. Права та обов'язки туристів і екскурсантів.
- 2.Права та обов'язки суб'єктів діяльності в сфері сільського зеленого туризму .
- 3.Правовий статус суб'єкта туристичної діяльності, як фізичної особи -підприємця.
- 4.Правовий статус працівників фізичної особи – підприємця.
- 5.Відповідальність за порушення законодавства України про туризм .

Jean Monnet
Programme

DIRUT
-sustainability-creativity-

ЗНУ

Diversification of rural tourism
through sustainability and
creativity: disseminating
European experience in Ukraine

Диверсифікація сільського
туризму через збалансованість
та креативність: поширення
європейського досвіду в Україні

Jean Monnet
Programme

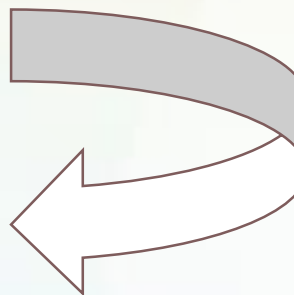
With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

1. Права та обов'язки суб'єктів туристичної діяльності. Права та обов'язки туристів і екскурсантів.

Згідно ЗУ «Про туризм»

Учасниками відносин, що виникають при здійсненні туристичної діяльності

є юридичні та фізичні особи, які створюють туристичний продукт, надають туристичні послуги (перевезення, тимчасового розміщення, харчування, екскурсійного, курортного, спортивного, розважального та іншого обслуговування) чи здійснюють посередницьку діяльність із надання характерних та супутніх послуг, а також громадяни України, іноземці та особи без громадянства (туристи, екскурсанти, відвідувачі та інші), в інтересах яких здійснюється туристична діяльність.

Суб'єкти туристичної діяльності мають право:

виробляти і реалізовувати туристичні послуги згідно із законодавством;

вносити пропозиції щодо охорони туристичних ресурсів України, їх збереження та відновлення, порядку використання;

вносити пропозиції щодо вдосконалення освітніх програм з професійного навчання в галузі туризму, підвищення рівня професійної підготовки працівників і фахівців у галузі туризму

на отримання в установленому порядку інформації, необхідної для здійснення їх діяльності, в органах державної влади та органах місцевого самоврядування;

брати в установленому порядку участь у розробці програм розвитку туризму та курортно-рекреаційної сфери;

визначати та оприлюднювати шляхом опублікування загальні умови типового (публічного) договору на надання туристичних послуг;

визначати мінімальну кількість туристів (екскурсантів) у групі;

на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок незаконних рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб чи заподіяних суб'єктами туристичної діяльності.

Суб'єкти туристичної діяльності зобов'язані:

проводити діяльність у галузі туризму, яка підлягає ліцензуванню, лише за наявності ліцензій;

залучати до надання туристичних послуг осіб, які відповідають встановленим законодавством відповідним кваліфікаційним вимогам

надавати туристам необхідну і достовірну інформацію про туристичні послуги, права, обов'язки та правила поведінки туристів (екскурсантів), умови страхування, порядок відшкодування завданих збитків, умови відмови від послуг, правила візового митного режиму, перетинання державного кордону та іншу інформацію, передбачену ЗУ «Про туризм»;

вести облікову та іншу визначену законодавством документацію, надавати в установленому порядку бухгалтерську та статистичну звітність;

надавати туристичні послуги в обсягах та в терміни, обумовлені договором;

виконувати вимоги закону щодо забезпечення безпеки туристів, охорони туристичних ресурсів України та довкілля;

відшкодувати в установленому порядку збитки, завдані туристам (екскурсантам), іншим особам та довкіллю.

Туристи і екскурсанти мають право на:

реалізацію закріплених Конституцією України прав громадян на відпочинок, свободу пересування, відновлення і зміцнення здоров'я, на безпечне для життя і здоров'я довкілля, задоволення духовних потреб, захист і повагу людської гідності;

необхідну і достовірну інформацію про правила в'їзду до країни (місця) тимчасового перебування, а також виїзду з країни (місця) тимчасового перебування і перебування там, про звичаї місцевого населення, пам'ятки природи, історії, культури та інші об'єкти туристичного показу, що знаходяться під особливою охороною, стан навколишнього середовища;

інформацію про наявність ліцензії у суб'єкта, що здійснює підприємницьку діяльність у галузі туризму, інших документів, наявність яких передбачена законодавством;

отримання обов'язкової інформації, що передує укладенню договору;

отримання туристичних послуг, передбачених договором;

особисту безпеку, захист життя, здоров'я, прав споживача, а також майна;

одержання відповідної медичної допомоги;

відшкодування матеріальних і моральних збитків у разі невиконання або неналежного виконання умов договору

сприяння з боку органів державної влади України в одержанні правових та інших видів допомоги, а громадяни України також і за її межами;

Туристи і екскурсанти зобов'язані:

виконувати митні, прикордонні, санітарні та інші правила

не порушувати права та законні інтереси інших осіб, вимоги законів, які діють на території країни перебування;

поважати політичний та соціальний устрій, традиції, звичаї, релігійні вірування країни (місця) перебування;

зберігати довкілля, дбайливо ставитися до об'єктів природи та культурної спадщини в країні (місці) тимчасового перебування

дотримуватися умов і правил, передбачених договором про надання туристичних послуг;

надавати персональну інформацію в обсязі, необхідному для реалізації туристичного продукту;

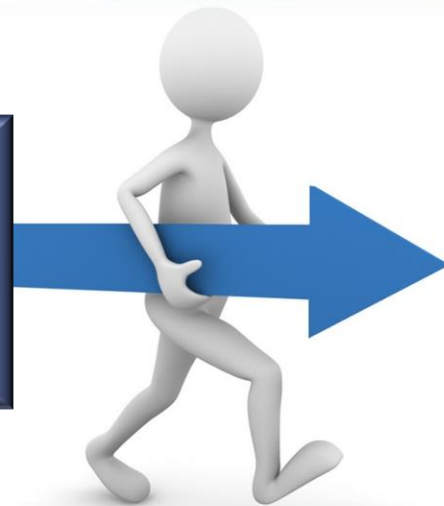
дотримуватися під час подорожі правил особистої безпеки

відшкодувати збитки, завдані їх неправомірними діями

2. Права та обов'язки суб'єктів діяльності в сфері сільського зеленого туризму

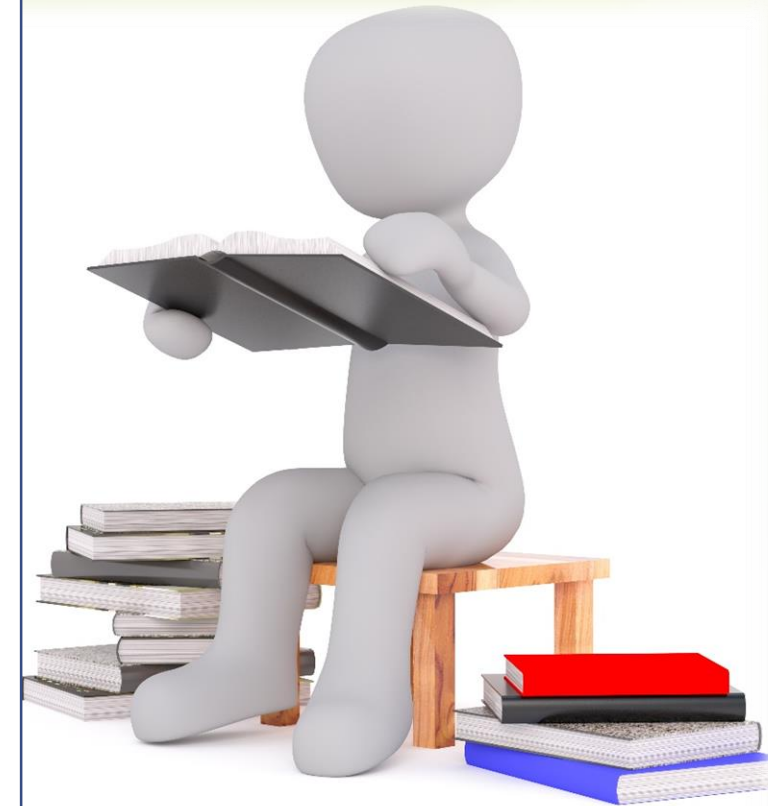
**Сільський
зелений
туризм**

це заснований на договорі специфічний вид туризму, що має рекреаційний, відпочинковий, оздоровчий та/або пізнавальний характер, зосереджений у сільській місцевості і пов'язаний з наданням послуг (з тимчасового розміщення, харчування, екскурсійного забезпечення тощо) фізичним особам шляхом використання майна, земельних ділянок та трудових ресурсів осіб, які займаються сільськогосподарською діяльністю та/або проживають у сільській місцевості, а також природного, культурного, етнографічного та соціального потенціалу регіону.

Важливі факти!

- ❑ Суб'єктний склад осіб, що надають послуги у сфері сільського туризму, є специфічним. Головною його відмінністю від інших видів туризму є те, що туристичні послуги у цій сфері можуть надаватися фізичними особами на базі майна особистого селянського господарства, що згідно зі ст. 1 Закону України від 15 травня 2003 р. «Про особисте селянське господарство» є одним з основних видів його діяльності.
- ❑ Особливий характер послуг у сфері сільського зеленого туризму обумовлений насамперед суб'єктним складом осіб, що їх надають.
- ❑ Такими особами є не професійні туристичні заклади, а громадяни, які займаються веденням особистого селянського господарства, використовуючи при цьому власні житлові приміщення і наявні ресурси. Це не просто надання туристам тимчасового проживання, а формування комплексного їх обслуговування - харчування, дозвілля, транспортного, екскурсійного, інформаційного та ін. забезпечення.

Інструментом, за допомогою якого забезпечується якість наданих послуг у сфері сільського туризму, виступає

Отже, основним завданням сертифікації і стандартизації є **забезпечення належної якості наданих послуг**

Сертифікація

- це дія уповноважених органів, яка засвідчує за допомогою сертифіката або знаку відповідності, що товар або послуга відповідає вимогам певних стандартів або технічних умов. Це один зі способів підтвердження відповідності товару чи послуги висунутим вимогам, що передбачені стандартом.

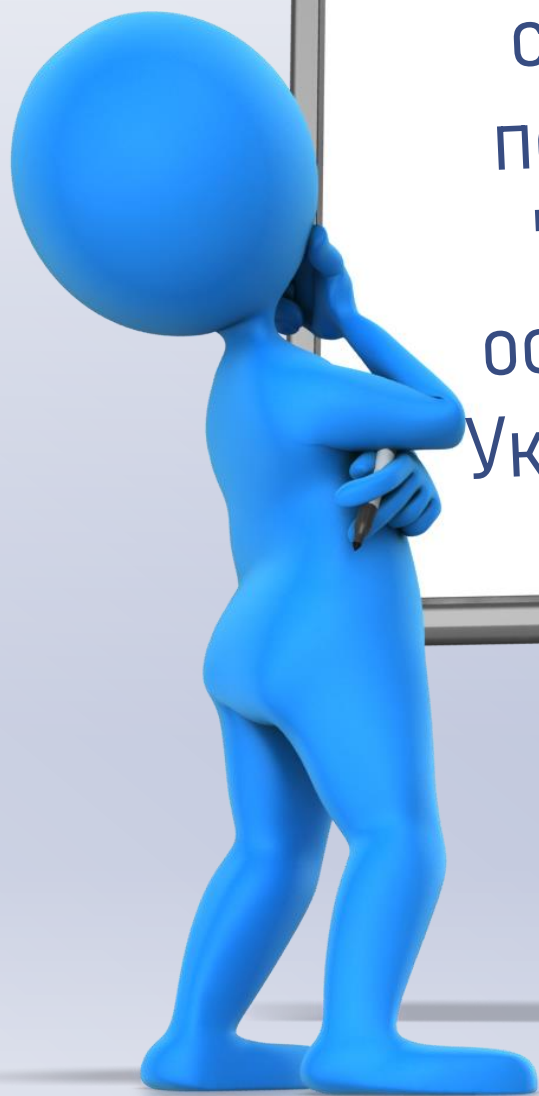
Суб'єктами, що здійснюють та/або забезпечують діяльність у сфері сільського зеленого туризму, є:

сільські господарі, а також створені ними громадські організації, їхні об'єднання, діяльність яких є необхідною умовою для належного створення пропозиції та надання послуг сільського зеленого туризму;

фізичні особи - споживачі послуг сільського зеленого туризму

фізичні та/або юридичні особи, що надають допоміжні послуги (агентські, посередницькі, рекламні, інформаційні тощо) сільським господарям або споживачам послуг сільського зеленого туризму

Загальні права та обов'язки суб'єктів діяльності в сфері сільського зеленого туризму передбачені Законом України "Про туризм" з урахуванням особливостей Проекта закону України «Про сільський зелений туризм».

Сільські господарі мають право:

самостійно визначати назву, перелік, обсяги, вартість послуг сільського зеленого туризму, встановлювати розпорядок роботи, приймати остаточне рішення щодо надання або ненадання послуги, вільно розпоряджатись своїм майном та реалізовувати інші права, встановлені Конституцією та іншими актами чинного законодавства України;

вимагати від замовників (споживачів) послуг сільського зеленого туризму документи, що містять інформацію про їхню особу та про місце постійного проживання (реєстрації);

в разі, якщо сукупний річний дохід від діяльності у сфері сільського зеленого туризму не перевищує річного розміру прожиткового мінімуму у розрахунку на сільського господаря та кожного члена родини, які постійно проживають з ним у межах однієї сільської садиби, вести діяльність з надання туристичних послуг в сфері сільського зеленого туризму, які визначені цим Законом, без реєстрації сільського господаря або будь-кого з членів його родини як суб'єктів підприємницької діяльності з надання туристичних послуг;

вести самостійну діяльність з рекламування особистого селянського (фермерського) господарства та залучення туристів до користування туристичними послугами сільського зеленого туризму, що надаються сільськими господарями;

з метою захисту своїх законних прав і інтересів у сфері надання послуг сільського зеленого туризму, створювати неприбуткові організації з туристичної діяльності, а також їхнє об'єднання в порядку, визначеному Цивільним кодексом України, Законом України "Про об'єднання громадян", іншими законами України;

виступати спонсорами у місцевих програмах, спрямованих на розвиток і збільшення туристичної привабливості місцевих населених пунктів (сіл), програмах збагачення природних ресурсів довкілля, збереження та відновлення об'єктів туристичного показу, програмах розвитку окремих туристичних об'єктів і галузі туризму в цілому;

Сільські господарі зобов'язані:

в разі, якщо сукупний річний дохід від діяльності у сфері сільського зеленого туризму перевищує сукупний річний розмір прожиткового мінімуму у розрахунку на сільського господаря та кожного члена його родини, які постійно проживають з ним в межах однієї сільської садиби, зареєструватись у визначеному законодавством України порядку як суб'єкт підприємницької діяльності;

забезпечувати умови розміщення (проживання) та харчування туристів у відповідності до протипожежних, санітарних та інших вимог, передбачених нормативними актами України для будинків/помешкань;

надавати туристам необхідну і достовірну інформацію щодо місць розташування та графіку роботи об'єктів сфери обслуговування, поліклініки, міліції, пошти, телеграфу, ощадних кас, банків та інших закладів;

вести журнал обліку туристів

вживати заходів із охорони і збереження навколишнього середовища (поширювати серед туристів інформацію про правила екологічно безпечної поведінки; не допускати появи смітників шляхом встановлення спеціальних контейнерів для сміття вздовж туристичних маршрутів; відмічати спеціальними знаками місця для складання побутових відходів; здійснювати інші заходи із збереження довкілля, тощо).

3. Правовий статус суб'єкта туристичної діяльності, як фізичної особи – підприємця.

- ❑ **Фізичними особа у туристичній діяльності** - є власники або орендарі індивідуальних засобів розміщення, в яких за плату або безоплатно надається обмежена кількість місць (менш як 30) надають послуги з тимчасового розміщення (проживання) без державної реєстрації їх як суб'єктів підприємницької діяльності.
- ❑ На думку Н.В. Черкаської та О.І. Шейкіна дана норма не враховує специфіку окремих сфер з надання послуг по тимчасовому розміщенню і є загальною.
- ❑ Необхідними підставами для обов'язкової реєстрації діяльності у сфері сільського зеленого туризму як підприємницької автори вважають наявність 10 та більше місць для одночасного прийому туристів та/або перевищення сумарного річного доходу від такої діяльності річного розміру прожиткового рівня у розрахунку на кожного члена родини.
- ❑ Державна реєстрація може виступати обов'язковою умовою функціонування сільського зеленого туризму лише у разі, коли мова йде про фізичну особу підприємця.
- ❑ Отже, суб'єктом сільського зеленого туризму також може бути **державно зареєстрована фізична особа – підприємець.**

Положення щодо права фізичної особи на зайняття підприємницькою діяльністю містяться:

Фізична особа-підприємець (ФОП)

це найпоширеніша організаційно-правова форма ведення підприємницької діяльності. Адже вона є найбільш доступною. Це пояснюється простотою її реєстрації, організації, ведення бухгалтерського та податкового обліку і звітності, можливістю використовувати найману працю, та іншими особливостями.

У главі 13
Господарського
кодексу України

У главі 5
Цивільного
кодексу України

Порядок реєстрації
фізичної особи-
підприємця
визначається ЗУ «Про
реєстрацію юридичних
осіб та фізичних осіб-
підприємців».

громадянин визнається суб'єктом господарювання у разі здійснення ним підприємницької діяльності за умови державної реєстрації його як підприємця без статусу юридичної особи відповідно до статті 58 цього Кодексу.

Відповідно до ст. 128
Господарського
кодексу України

Громадянин може здійснювати
підприємницьку діяльність:

безпосередньо як
підприємець або через
приватне підприємство,
що ним створюється

із залученням або
без залучення
найманої праці

самостійно або
спільно з іншими
особами

Підприємництво здійснюється на основі:

вільного вибору підприємцем видів підприємницької діяльності;

самостійного формування підприємцем програми діяльності, вибору постачальників і споживачів продукції, що виробляється, залучення матеріально-технічних, фінансових та інших видів ресурсів, використання яких не обмежено законом, встановлення цін на продукцію та послуги відповідно до закону;

вільного найму підприємцем працівників;

комерційного розрахунку та власного комерційного ризику;

вільного розпорядження прибутком, що залишається у підприємця після сплати податків, зборів та інших платежів, передбачених законом;

самостійного здійснення підприємцем зовнішньоекономічної діяльності, використання підприємцем належної йому частки валютної виручки на свій розсуд.

у передбачених законом випадках і порядку одержати ліцензію на здійснення певних видів господарської діяльності;

повідомляти органи державної реєстрації про зміну його адреси, зазначеної в реєстраційних документах, предмета діяльності, інших суттєвих умов своєї підприємницької діяльності, що підлягають відображенню у реєстраційних документах;

додержуватися прав і законних інтересів споживачів, забезпечувати належну якість товарів (робіт, послуг), що ним виготовляються, додержуватися правил обов'язкової сертифікації продукції, встановлених законодавством;

не допускати недобросовісної конкуренції, інших порушень антимонопольно-конкурентного законодавства;

вести облік результатів своєї підприємницької діяльності відповідно до вимог законодавства;

Фізичними особами-
підприємцями не можуть бути:

Підприємцем може бути
лише фізична особа з
повною цивільною
дієздатністю.

*Перелік осіб, які
не можуть бути
Фізичними
особами-
підприємцями є
вичерпним.*

• народні депутати

• військовослужбовці

• державні службовці

• особи, які мають судимість за корисливі злочини.

Законодавство містить обмеження щодо можливості провадження фізичними особами-підприємцями певних видів діяльності.

Фізичні особи-підприємці не можуть займатися такими видами діяльності:

займатися діяльністю у сфері загальної середньої та вищої освіти;

надавати фінансові послуги, якщо інше прямо не передбачене законом;

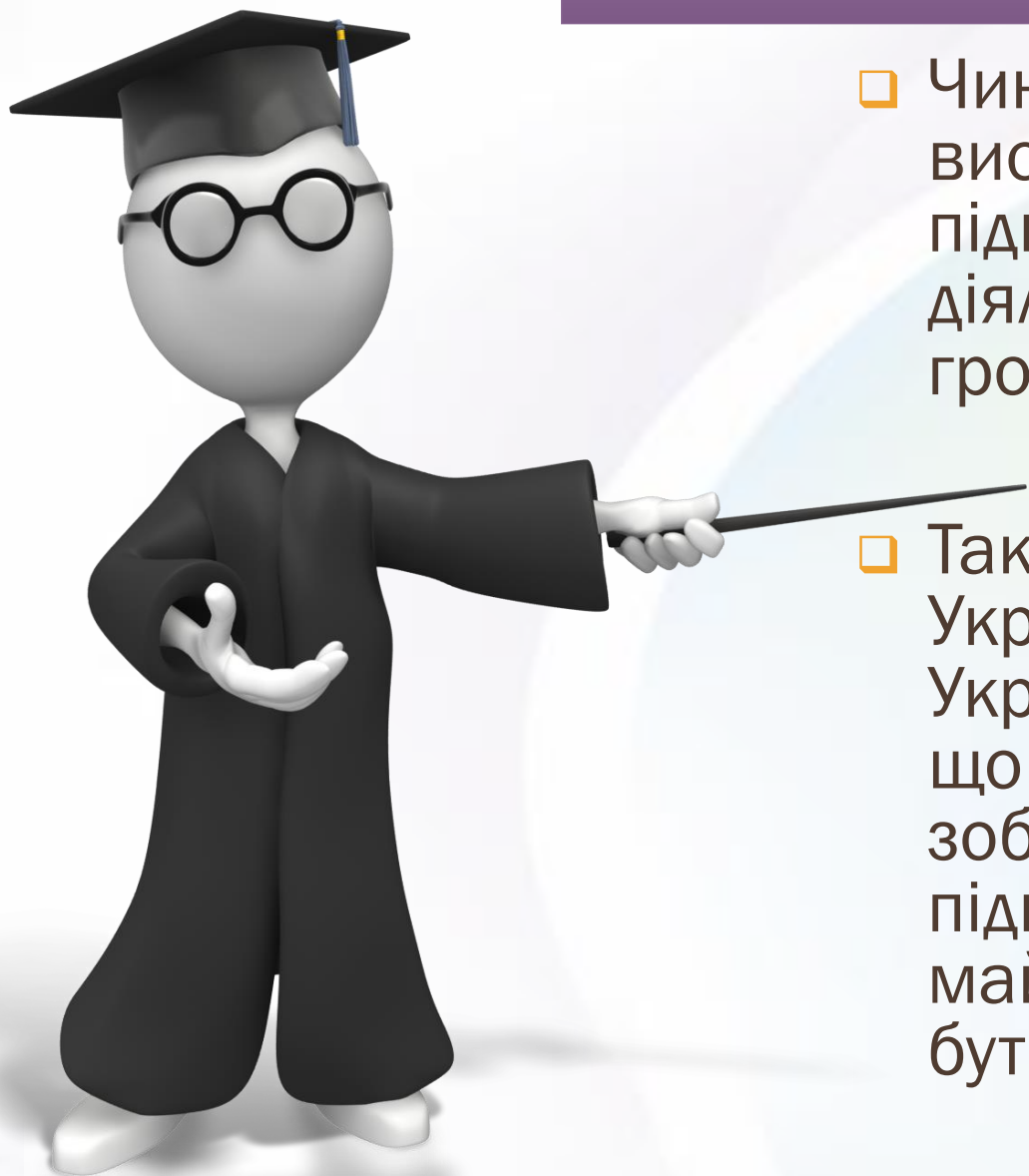
займатися діяльністю у сфері здійснення операцій з металобрухтом

займатися космічною діяльністю

займатися концесійною діяльністю щодо будівництва та експлуатації автомобільних доріг та інших.

займатися діяльністю у сфері організації телебачення і радіомовлення;

Важливі факти!

- ❑ Чинне законодавство України не передбачає виокремлення майна, яке використовується підприємцем для здійснення підприємницької діяльності, із загальної маси належного цьому громадянину майна.
- ❑ Так, ч. 2 ст. 128 Господарського кодексу України та ч. 1 ст. 52 Цивільного кодексу України прямо встановлюють правило про те, що громадянин-підприємець відповідає за зобов'язаннями, пов'язаними з підприємницькою діяльністю, усім своїм майном, на яке відповідно до закону може бути звернено стягнення.

Підсумовуючи законодавчі положення, які регулюють правовий статус та особливості діяльності фізичної особи-підприємця, можна виділити переваги та недоліки ведення бізнесу шляхом реєстрації фізичної особи-підприємця.

Порівнюючи фізичну особу-підприємця з іншими організаційно-правовими формами підприємницької діяльності можна виділити наступні переваги:

відсутність статутного капіталу;

можливість займатися підприємницькою діяльністю без печатки;

при дотриманні відповідних умов може бути застосована спрощена система оподаткування, обліку та звітності;

проста процедура державної реєстрації

при певних умовах має право отримувати від клієнтів готівку без ліміту і без касового апарату;

діяльність здійснюється без установчих (статутних) документів;

можливість займатися підприємницькою діяльністю без відкриття рахунку в банку;

Окрім переваг, порівнюючи фізичну особу-підприємця з іншими організаційно-правовими формами підприємницької діяльності потрібно виділяти і недоліки:

можливість реєстрації фізичною особою-підприємцем лише за місцем своєї реєстрації за паспортом;

відповідальність за зобов'язаннями, пов'язаними з підприємницькою діяльністю, усім своїм майном;

перебуваючи на спрощеній системі оподаткування зобов'язаний щомісячно його сплачувати незалежно від того чи проводиться фактично підприємницька діяльність та чи є від неї прибуток.

Державна реєстрація фізичної особи - підприємця

офіційне визнання шляхом засвідчення факту набуття або позбавлення статусу підприємця фізичною особою, зміни відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, про фізичну особу - підприємця

Реєстрацію фізичних осіб - підприємців уповноважені здійснювати :

виконавчі органи сільських, селищних місцевих рад, Київська та Севастопольська міські, районні, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації (у разі прийняття відповідною радою рішення про наділення такими повноваженнями);

нотаріуси

акредитовані суб'єкти (юридичні особи публічного права, які мають акредитацію Міністерства юстиції України) (частина перша статті 1 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань").

Державна
реєстрація та
інші реєстраційні
дії проводяться
на підставі:

документів, що подаються
заявником для державної реєстрації;

судових рішень, що набрали законної
сили та тягнуть за собою зміну
відомостей в Єдиному державному
реєстрі, а також що надійшли в
електронній формі від суду або
державної виконавчої служби
відповідно до Закону України "Про
виконавче провадження";

рішень, прийнятих за результатами
оскарження в адміністративному
порядку відповідно до статті 34
Закону України "Про державну
реєстрацію юридичних осіб,
фізичних осіб — підприємців та
громадських формувань".

Форми подання документів для державної реєстрації:

Паперова форма

документи подаються особисто заявником або поштовим відправленням (бажано цінним листом з описом вкладення та повідомленням про вручення)

Електронна форма

документи подаються заявником через портал електронних сервісів

Перелік та зразки необхідних документів:

заява про державну реєстрацію фізичної особи підприємцем (форма - 1), в якій може зазначатися прохання про реєстрацію такої особи платником податку на додану вартість та/або обрання спрощеної системи оподаткування;

нотаріально засвідчена письмова згода батьків (усиновлювачів) або піклувальника чи органу опіки та піклування - для фізичної особи, яка досягла шістнадцяти років і має бажання займатися підприємницькою діяльністю, але не має повної цивільної дієздатності;

договір (декларація) про створення сімейного фермерського господарства - у разі державної реєстрації фізичної особи, яка самотійно або з членами сім'ї створює сімейне фермерське господарство відповідно до Закону України "Про фермерське господарство";

паспорт громадянина України або тимчасове посвідчення громадянина України, або паспортний документ іноземця, або посвідчення особи без громадянства, або посвідка на постійне або тимчасове проживання (якщо документи подаються особисто заявником);

примірник оригіналу (нотаріально засвідчена копія) документа, що засвідчує повноваження представника (у випадку подання документів представником) (стаття 18 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань").

- За проведення державної реєстрації фізичної особи - підприємця справлення плати законодавством не передбачено.
- Розгляд документів, поданих для державної реєстрації та проведення інших реєстраційних дій щодо фізичних осіб - підприємців - протягом 24 годин після надходження документів, поданих для державної реєстрації та проведення інших реєстраційних дій, крім вихідних та святкових днів (пункт 1 частини першої статті 26 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань").

Підставами для зупинення розгляду документів, поданих для державної реєстрації, є:

подання документів або відомостей не в повному обсязі

невідповідність документів вимогам до оформлення документів

невідповідність реєстраційного номера облікової картки платника податків або серії та номера паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта) відомостям, що містяться в інформаційних системах інших органів державної влади;

несплата адміністративного збору або сплата не в повному обсязі, у випадках передбачених Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань";

подання документів з порушенням встановленого законодавством строку для їх подання.

- ❑ Розгляд документів зупиняється на строк, що становить 15 календарних днів з дати їх зупинення (стаття 27 Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань").
- ❑ Повідомлення про зупинення розгляду документів із зазначенням строку та виключного переліку підстав для його зупинення та рішення суб'єкта державної реєстрації про зупинення розгляду документів розміщуються на порталі електронних сервісів у день зупинення та надсилаються заявнику на адресу його електронної пошти.

Підстави для відмови у державній реєстрації ФОП:

документи подано особою, яка не має на це повноважень

у Єдиному державному реєстрі містяться відомості про судові рішення щодо заборони у проведенні реєстраційної дії;

не усунуто підстави для зупинення розгляду документів протягом встановленого строку;

документи подані до неналежного суб'єкта державної реєстрації

наявні обмеження на зайняття підприємницькою діяльністю, встановлені законом;

наявність в Єдиному державному реєстрі запису, що фізична особа вже зареєстрована як ФОП;

подані документи суперечать вимогам законів України

- ❑ Повідомлення про відмову у проведенні державної реєстрації повинно містити посилання на конкретну норму (пункт, статтю) законодавства із зазначенням, що саме порушено під час оформлення та подання документів, а також повинно бути зазначено, який саме пункт чи стаття поданого заявником документа (статуту, протоколу тощо) не відповідає нормам законодавства.
- ❑ Відмова у державній реєстрації здійснюється протягом 24 годин після надходження документів, поданих для державної реєстрації, крім вихідних та святкових днів.
- ❑ Після усунення причин, що були підставою для відмови у державній реєстрації, заявник може повторно подати документи для державної реєстрації.

4. Правовий статус працівників фізичної особи – підприємця.

Згідно ст. 46 ГК України, фізична особа-підприємець має право укласти з громадянами договори щодо використання їх праці. При укладенні трудового договору (контракту, угоди) підприємець зобов'язаний забезпечити належні і безпечні умови праці, оплату праці не нижчу від визначеної законом та її своєчасне одержання працівниками, а також інші соціальні гарантії, включаючи соціальне й медичне страхування та соціальне забезпечення відповідно до законодавства України.

це фізична особа, яка працює за трудовим договором на підприємстві, в установі, організації, їх об'єднаннях або у фізичних осіб, які використовують найману працю

Найманий працівник

Особливості трудової правосуб'єктності:

працівник повинен здійснювати роботу особисто і не має права передоручати її іншим особам (опікунам, представникам тощо);

поняття трудової правосуб'єктності не тотожне фактичній здатності до праці; фактична здатність до праці виникає раніше трудової правосуб'єктності, а про наявність останньої йдеться лише тоді, коли у громадянина виникає здатність до систематичної, врегульованої нормами права праці (вік, стан здоров'я);

трудова правосуб'єктність характеризує вольовий критерій, тобто здатність особи усвідомлювати свої дії та керувати ними, не може бути суб'єктом трудових правовідносин особа, визнана недієздатною.

Трудова правосуб'єктність визначається настанням трудової дієздатності при досягненні певного, визначеного законом віку.

- ❑ Згідно ст. 188 КЗпП України заборонено приймати на роботу осіб молодше 16 років.
- ❑ Водночас ч.2 ст. 188 КЗпП, передбачає, що за згодою одного з батьків можуть, як виняток, прийматися на роботу особи, які досягли 15 років.
- ❑ В цій же статті зазначено, що “для підготовки молоді до продуктивної праці” допускається прийняття на роботу учнів у вільний від навчання час по досягненні ними 14-річного віку за згодою одного з батьків.
- ❑ Правовий статус неповнолітніх у цілому прирівнюється до правового статусу повнолітніх, крім того, законодавством передбачено для них низку гарантій :
 - **право на скорочений робочий час,**
 - **на більш тривалу відпустку (31 календарний день) у зручний для них час,**
 - **їм можуть бути знижені норми виробітку тощо.**

Для неповнолітніх є певні обмеження:

обов'язковий попередній (до укладення трудового договору) медичний огляд неповнолітнього;

відповідно до ст. 199 КЗпП батьки, державні органи та службові особи, на яких покладено нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю, мають право вимагати розірвання з неповнолітнім працівником трудового договору у тих випадках, коли продовження його чинності загрожує здоров'ю неповнолітнього або порушує його законні інтереси;

законодавством забороняється залучати неповнолітніх до робіт із шкідливими, небезпечними та важкими умовами праці, до підземних робіт, до роботи у нічний час, надурочних робіт, у вихідні дні (ст. 190, 192 КЗпП), укладати з ним договори про повну матеріальну відповідальність (ст. 135-1 КЗпП).

Трудова дієздатність неповнолітнього не є повною, оскільки залежить від волевиявлення і дій інших осіб. Таким чином, трудова дієздатність виникає у повному обсязі з настанням повноліття (з 18 років).

- ❑ За загальним правилом трудова правосуб'єктність не має граничного вікового обмеження. Так, Законом України “Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні” від 16 грудня 1993 р. забороняється відмова у прийнятті на роботу і звільнення працівника з ініціативи власника з мотивів досягнення пенсійного віку.
- ❑ Крім вікового критерію, законодавством встановлено також особливості правового статусу працівників залежно від:
 - статі,
 - стану здоров'я,
 - рівня освіти,
 - наявності вченого ступеня або вченого звання,
 - наявності громадянства,
 - родинних зв'язків,
 - наявності судимості.

Права найманих працівників:

право на укладення, зміну і припинення
трудового договору в порядку,
передбаченому чинним законодавством;

право на робоче місце, яке
відповідає умовам охорони праці,
виробничої безпеки;

право на відпочинок

право на своєчасну і в повному
обсязі виплату заробітної плати;

право на підвищення своєї
кваліфікації;

право на захист своїх прав усіма не
забороненими законом засобами.

Обов'язки працівника:

сумлінно виконувати трудові обов'язки,
покладені на нього трудовим договором і
правилами внутрішнього трудового
розпорядку;

дотримувати трудової дисципліни;

дотримувати вимог щодо охорони
праці й забезпечення безпеки
праці;

сумлінно ставитися до майна
роботодавця тощо.

Трудовий договір

– це угода між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, з підляганням внутрішньому трудовому розпорядкові, а власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін (ст. 21 КЗпП України).

Трудовий договір може бути:

безстроковим, що укладається на невизначений строк;

на визначений строк, встановлений за погодженням сторін;

таким, що укладається на час виконання певної роботи.

- За загальним правилом договір укладається на невизначений строк.
- Строковий договір укладається у випадках, коли трудові відносини не можуть бути встановлені на невизначений строк з урахуванням характеру наступної роботи, або умов її виконання, або інтересів працівника та в інших випадках, передбачених законодавством.
- Умова про строк повинна бути вказана в наказі про прийняття на роботу.

Угода про початок роботи

- ❑ Трудовий договір починає діяти від дня, обумовленого сторонами, який зазначається в наказі про прийняття на роботу.
- ❑ Якщо цей день не вказаний в наказі, то днем початку роботи є день видання наказу.

5. Відповідальність за порушення законодавства України про туризм.

Закон України «Про туризм» передбачає відповідальність за порушення законодавства України про сільський зелений туризм.

Порушеннями законодавства в галузі туризму є:

залучення до надання туристичних послуг осіб, які не відповідають встановленим законодавством відповідним кваліфікаційним вимогам;

ненадання, несвоєчасне надання або надання туристові інформації, що не відповідає дійсності;

порушення норм і правил у галузі туризму

незаконне використання категорії об'єкта туристичної інфраструктури;

порушення умов договору між туристом і суб'єктом туристичної діяльності з надання туристичних послуг;

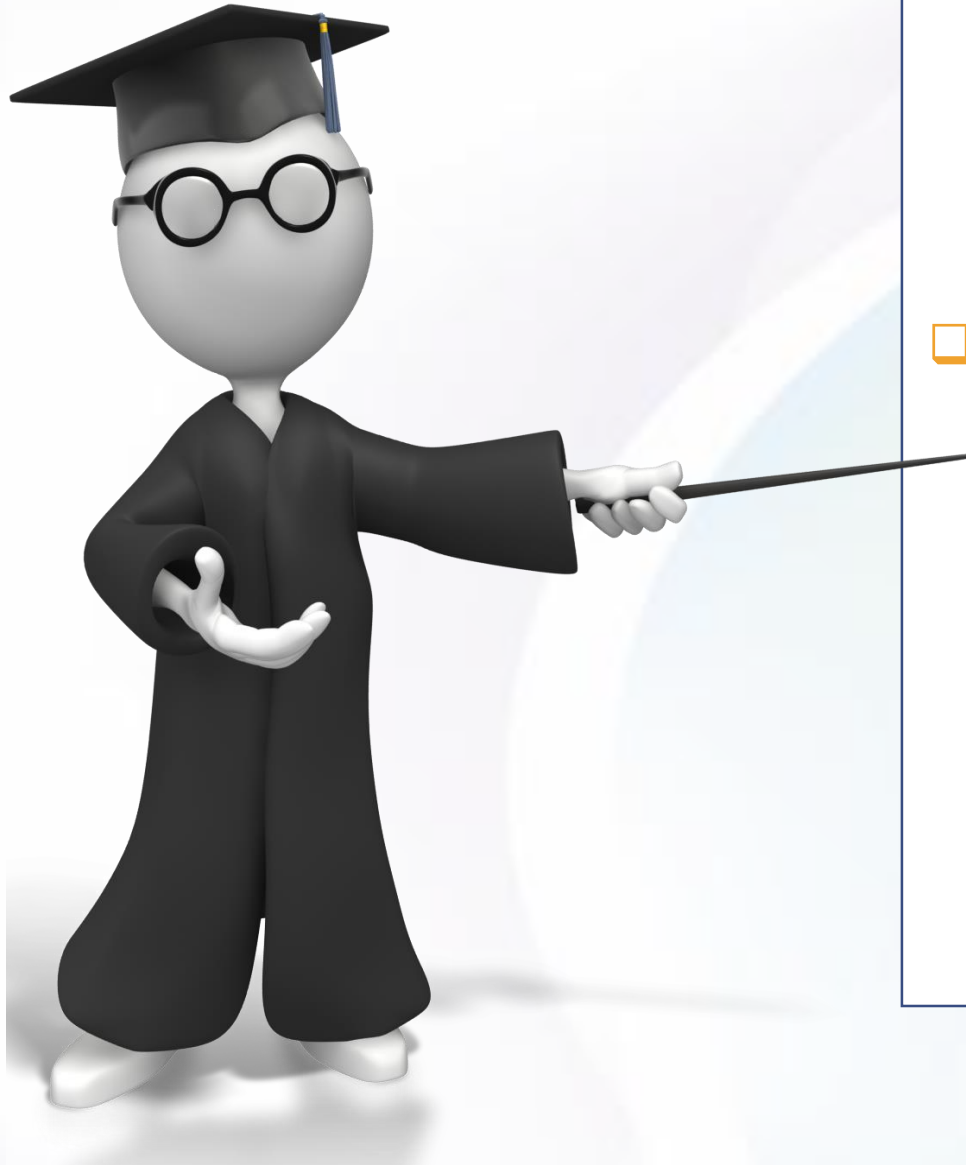
невиконання розпоряджень уповноважених органів та осіб про усунення порушень ліцензійних умов;

порушення правил щодо охорони чи використання об'єктів туристичної інфраструктури, знищення або пошкодження об'єктів відвідування;

створення перешкод уповноваженій на те законом посадовій чи службовій особі у здійсненні контролю за туристичною діяльністю, у проведенні перевірки якості надаваних (наданих) туристичних послуг або додержанні ліцензійних умов, норм і правил щодо здійснення туристичної діяльності;

незаконне втручання у здійснення туристичної діяльності;

розголошення відомостей, що становлять конфіденційну або іншу охоронювану законом інформацію.

- ❑ Трудові правовідносини найманих працівників переважно виникають на підставі такого юридичного факту, як **трудовий договір**.
- ❑ Трудові правовідносини можуть виникати також на підставі членства (для працюючих власників – членів кооперативів, колективних сільськогосподарських підприємств, селянських (фермерських) господарств, учасників господарських товариств).

Цивільно-правова та інші види відповідальності суб'єктів туристичної діяльності

- ❑ За неналежне виконання своїх зобов'язань туроператор, турагент, інші суб'єкти туристичної діяльності несуть майнову та іншу відповідальність, визначену в договорі відповідно до чинного законодавства.
- ❑ Розмір майнової відповідальності туроператора, турагента чи іншого суб'єкта туристичної діяльності не може перевищувати фактично завданих замовнику збитків з їх вини.
- ❑ Спори майнового характеру між суб'єктами туристичної діяльності та споживачами туристичних послуг вирішуються у встановленому порядку з дотриманням вимог ЗУ «Про туризм»
- ❑ За порушення встановлених законодавчими актами правил здійснення господарської діяльності до суб'єктів господарювання органи державної влади та органи місцевого самоврядування відповідно до своїх повноважень та в порядку, встановленому законом, застосовують заходи організаційно-правового або майнового характеру, спрямовані на припинення суб'єктом господарювання правопорушення та ліквідацію його наслідків.

Відшкодування шкоди, завданої порушенням законодавства у галузі туристичної діяльності

- ❑ Суб'єкт туристичної діяльності, який порушив законодавство в галузі туристичної діяльності при наданні туристичної послуги, що завдало шкоду, зобов'язаний відшкодувати туристу збитки у повному обсязі, якщо договором або законом не передбачено відшкодування у меншому або більшому розмірі.
- ❑ Заподіяна туристу моральна (немайнова) шкода, якою порушені його законні права, відшкодовується суб'єктом туристичної діяльності в порядку, встановленому законом.
- ❑ Суб'єктам туристичної діяльності, яким заподіяна шкода юридичними чи фізичними особами внаслідок порушення ними законодавства в галузі туризму, збитки відшкодовуються відповідно до закону.

Список використаної літератури:

- 1.ЗУ «Про туризм» від 15 вересня 1995 року № 324/95-ВР
- 2.Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV
- 3.Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV
- 4.Кодекс законів про працю України
- 5.Кодекс України про адміністративні правопорушення
- 6.ЗУ від 15 травня 2003 р. «Про особисте селянське господарство»
- 7.Проект Закону про сільський та сільський зелений туризм
- 8.Черкаська Н.В. Щодо умов здійснення сільського туризму в Україні / Н.В. Черкаська, О.І. Шейкін // Форум права. - 2012. - № 3

Дякуємо за увагу!

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union